

Úradný vestník

Európskej únie

L 364

Slovenské vydanie

Právne predpisy

Zväzok 47

9. decembra 2004

Obsah

I Akty, ktorých uverejnenie je povinné

Európskeho parlamentu

- ★ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 z 27. októbra 2004 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa („nariadenie o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa“) ⁽¹⁾..... 1

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

I

(Akty, ktorých uverejnenie je povinné)

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 2006/2004

z 27. októbra 2004

o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa („nariadenie o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa“)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

kedže:

(1) Rezolúcia Rady z 8. júla 1996 o spolupráci medzi správnymi orgánmi v oblasti vynucovania právnych predpisov o vnútornom trhu ⁽³⁾ uznala potrebu pokračovať v úsilí ohľadne zlepšenia spolupráce medzi štátnymi správmi a vyzvala členské štáty a Komisiu, aby prednostne preskúmali možnosť posilniť správnu spoluprácu pri vynucovaní právnych predpisov.

(2) Platné vnútroštátne opatrenia týkajúce sa vynucovania právnych predpisov na ochranu záujmov spotrebiteľov, nie sú prispôbené problémom spojeným s ich vynucovaním na vnútornom trhu a v týchto prípadoch nie je v súčasnosti možná primeraná a účinná spolupráca v oblasti vynucovania. Tieto ťažkosti vytvárajú prekážky v spolupráci

medzi verejnými vynucovacími orgánmi pri odhaľovaní, vyšetrení a zastavení alebo zákaze porušovania právnych predpisov na ochranu záujmov spotrebiteľov v rámci Spoločenstva. Výsledkom je nedostatočne účinné vynucovanie v cezhraničných prípadoch, ktoré umožňuje predávajúcim a dodávateľom vyhnúť sa vynucovaniu tak, že sa presídli v rámci Spoločenstva. Tak je narušená hospodárska súťaž pre predávajúcich a dodávateľov, ktorí dodržia právo, a ktorí obchodujú vnútroštátne alebo cezhranične. Ťažkosti pri vynucovaní v cezhraničných prípadoch rovnako narušujú dôveru spotrebiteľov prijímať cezhraničné ponuky, čo má za následok narušenie ich dôvery vo vnútorný trh.

(3) Z tohto dôvodu je vhodné uľahčiť spoluprácu medzi orgánmi verejnej správy zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu záujmov spotrebiteľov pri riešení porušení právnych predpisov v rámci Spoločenstva a prispieť k hladkému fungovaniu vnútorného trhu, kvalite a jednotnosti pri vynucovaní právnych predpisov na ochranu záujmov spotrebiteľov a dohľadu nad ochranou ekonomických záujmov spotrebiteľov.

(4) V právnych predpisoch Spoločenstva existujú siete týkajúce sa spolupráce v oblasti vynucovania zamerané na ochranu spotrebiteľov za hranicami ich ekonomických záujmov, v neposlednom rade v oblasti zdravia. Osvedčené postupy by sa mali vymieňať medzi sieťami ustanovenými týmto nariadením a týmito ostatnými sieťami.

(5) Rozsah pôsobnosti ustanovení o vzájomnej pomoci v tomto nariadení by mal byť obmedzený na porušovania právnych predpisov Spoločenstva na ochranu záujmov spotrebiteľov v rámci Spoločenstva. Porušenia na vnútroštátnej úrovni musia byť účinne stíhané, aby sa zabezpečilo, že nebude existovať diskriminácia medzi vnútroštátnymi transakciami a transakciami v rámci Spoločenstva. Toto nariadenie nemá vplyv na povinnosti Komisie ohľadne porušení práva Spoločenstva členskými štátmi, takisto neprenáša na Komisiu právomoci zastaviť porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva, ktoré sú vymedzené v tomto nariadení.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 108, 30.4.2004, s. 86.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 20. apríla 2004 (ešte neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 7. októbra 2004.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 224, 1.8.1996, s. 3.

- (6) Ochrana spotrebiteľov pred porušeniami právnych predpisov v rámci Spoločenstva vyžaduje vytvorenie siete verejných vykonávacích orgánov v celom Spoločenstve a tieto orgány musia mať na účinné uplatnenie tohto nariadenia minimálne spoločné právomoci na vyšetrovanie a vykonávanie a na zabránenie predávajúcim a dodávateľom dopúšťať sa porušení právnych predpisov v rámci Spoločenstva.
- (7) Schopnosť príslušných orgánov slobodne spolupracovať na recipročnom základe pri výmene informácií, odhaľovaní a vyšetrovaní porušení právnych predpisov v rámci Spoločenstva, ako aj pri ich zastavení alebo zákaze je nevyhnutná na zaručenie hladkého fungovania vnútorného trhu a ochrany spotrebiteľov.
- (8) Príslušné orgány by mali rovnako využívať, v prípade potreby, iné právomoci alebo opatrenia, prenesené na ne na vnútroštátnej úrovni, vrátane právomoci začať a postúpiť záležitosť na trestné stíhanie, s cieľom bezodkladne zastaviť alebo zakázať porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva na základe žiadosti o vzájomnú pomoc.
- (9) Výmena informácií medzi príslušnými orgánmi podlieha najprísnejším zárukám zachovania ich dôverného charakteru a služobného tajomstva s cieľom zaručiť, aby nebolo ohrozené vyšetrovanie alebo nebolo nespravodlivo poškodené dobré meno predávajúcich alebo dodávateľov. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽¹⁾ a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov ⁽²⁾ sa uplatňujú v kontexte tohto nariadenia.
- (10) Existujúce problémy vykonávania presahujú hranice Európskej únie a je potrebné ochraňovať záujmy spotrebiteľov v Spoločenstve pred nepoctivými obchodníkmi so sídlom v tretích krajinách. Z tohto dôvodu existuje potreba rokovať o uzatvorení medzinárodných dohôd s tretími krajinami o vzájomnej pomoci pri vykonávaní právnych predpisov na ochranu záujmov spotrebiteľov. Tieto medzinárodné dohody by sa mali dojednať na úrovni Spoločenstva v oblastiach upravených týmto nariadením s cieľom zabezpečiť optimálnu ochranu spotrebiteľov v Spoločenstve a hladké fungovanie spolupráce s tretími krajinami v oblasti vykonávania.
- (11) Je vhodné koordinovať na úrovni Spoločenstva vykonávaciu činnosť členských štátov vzhľadom na porušenia právnych predpisov v rámci Spoločenstva s cieľom zlepšiť uplatňovanie tohto nariadenia a prispieť k zvýšeniu úrovne a jednotnosti vykonávania.
- (12) Je vhodné na úrovni Spoločenstva koordinovať činnosti správnej spolupráce členských štátov vzhľadom na ich dimenziu v rámci Spoločenstva s cieľom zlepšiť uplatňovanie právnych predpisov na ochranu záujmov spotrebiteľov. Táto koordinácia sa už prejavila vytvorením Európskej mimosúdnej siete.
- (13) Ak koordinácia činností členských štátov podľa tohto nariadenia zahŕňa finančnú podporu Spoločenstva, rozhodne sa o udelení takejto podpory v súlade s postupmi ustanovenými v rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady č. 20/2004/ES z 8. decembra 2003, ktorým sa stanovuje všeobecný systém financovania opatrení Spoločenstva na podporu spotrebiteľskej politiky na roky 2004 – 2007 ⁽³⁾, hlavne pre činnosti 5 a 10 uvedené v prílohe k tomuto rozhodnutiu a v budúcich rozhodnutiach.
- (14) Spotrebiteľské organizácie zohrávajú zásadnú úlohu v súvislosti s informovaním a vzdelávaním spotrebiteľov, ako aj v oblasti ochrany záujmov spotrebiteľa, vrátane urovnávania konfliktov, a mali by byť povzbudzované k spolupráci s príslušnými orgánmi s cieľom zlepšiť uplatňovanie tohto nariadenia.
- (15) Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto nariadenia by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu ⁽⁴⁾.
- (16) Účinný dohľad nad uplatňovaním tohto nariadenia a účinnosť ochrany spotrebiteľa vyžaduje od členských štátov predkladanie pravidelných správ.
- (17) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznávané najmä Chartou základných práv Európskej únie ⁽⁵⁾. Toto nariadenie by z tohto dôvodu malo byť vykladané a uplatňované s ohľadom na tieto práva a zásady.

(1) Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31. Smernica zmenená a doplnená nariadením (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

(2) Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

(3) Ú. v. EÚ L 5, 9.1.2004, s. 1. Rozhodnutie naposledy zmenené a doplnené rozhodnutím č. 786/2004/ES (Ú. v. EÚ L 138, 30.4.2004, s. 7).

(4) Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

(5) Ú. v. ES C 364, 18.12.2000, s. 1.

(18) Nakoľko cieľ tohto nariadenia, konkrétne spolupráca medzi národnými orgánmi zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, nemôže byť dostatočne dosiahnutý členskými štátmi, pretože tieto nemôžu zaistiť spoluprácu a koordináciu tým, že budú konať jednotlivo a z toho dôvodu môže byť lepšie dosiahnutý na úrovni Spoločenstva, Spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity, tak ako je uvedená v článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality, tak ako je uvedená v tomto článku, toto nariadenie nezachádza nad rámec toho, čo je nevyhnutné na účel dosiahnutia tohto cieľa,

5. Toto nariadenie sa nedotýka uplatňovania smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/27/ES z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov ⁽¹⁾.

6. Toto nariadenie sa nedotýka práva Spoločenstva týkajúceho sa vnútorného trhu, najmä ustanovení týkajúcich sa voľného pohybu tovaru a služieb.

7. Toto nariadenie sa nedotýka práva Spoločenstva týkajúceho sa služieb televízneho vysielania.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 3

Definície

KAPITOLA I

ÚVODNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Cieľ

Toto nariadenie ustanovuje podmienky, za ktorých príslušné orgány členských štátov, určené ako zodpovedné za vynucovanie právnych predpisov na ochranu záujmov spotrebiteľov spolupracujú medzi sebou a s Komisiou s cieľom zabezpečiť dodržiavanie týchto právnych predpisov a hladké fungovanie vnútorného trhu a s cieľom posilniť ochranu ekonomických záujmov spotrebiteľov.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Ustanovenia o vzájomnej pomoci vymedzené v kapitolách II a III sa vzťahujú na porušenia právnych predpisov v rámci Spoločenstva.

2. Toto nariadenie sa nedotýka pravidiel Spoločenstva týkajúcich sa medzinárodného práva súkromného, najmä pravidiel o súdnej právomoci a platného práva.

3. Toto nariadenie sa nedotýka uplatňovania opatrení v oblasti súdnej spolupráce v trestných a občianskoprávných veciach v členských štátoch, najmä fungovania Európskej súdnej siete.

4. Toto nariadenie sa nedotýka plnenia dodatočných povinností členských štátov, ktoré súvisia so vzájomnou pomocou, pokiaľ ide o ochranu kolektívnych ekonomických záujmov spotrebiteľov, vrátane v trestných veciach, vyplývajúcich z iných právnych aktov, vrátane dvojstranných alebo mnohostranných dohôd.

Na účely tohto nariadenia:

- a) „právne predpisy na ochranu záujmov spotrebiteľov“ znamenajú smernice tak, ako sú transponované do vnútroštátneho právneho poriadku členských štátov a nariadenia uvedené v prílohe;
- b) „porušenie právnych predpisov v rámci Spoločenstva“ znamená každé konanie alebo opomenutie v rozpore s právnymi predpismi na ochranu záujmov spotrebiteľov, ako sú definované v písmene a), ktoré poškodzuje alebo môže poškodiť kolektívne záujmy spotrebiteľov s bydliskom v členskom štáte alebo členských štátoch iných, než členský štát, v ktorom takéto konanie alebo opomenutie vzniklo alebo sa uskutočnilo; alebo kde zodpovedný predávajúci alebo dodávateľ je usadený; alebo kde sa nájdu dôkazy alebo prostriedky súvisiace s takým konaním alebo opomenutím;
- c) „príslušný orgán“ znamená každý orgán verejnej správy zriadený na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni s osobitnou zodpovednosťou vynucovať právne predpisy na ochranu záujmov spotrebiteľov;
- d) „jednotný úrad pre spoluprácu“ znamená orgán verejnej správy v každom členskom štáte, určený ako zodpovedný za koordináciu uplatňovania tohto nariadenia v rámci tohto členského štátu;
- e) „príslušný úradník“ znamená úradník príslušného orgánu určeného ako zodpovedného za uplatňovanie tohto nariadenia;
- f) „dožadujúci orgán“ znamená príslušný orgán, ktorý podá žiadosť o vzájomnú pomoc;
- g) „dožiadateľský orgán“ znamená príslušný orgán, ktorý prijme žiadosť o vzájomnú pomoc;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 166, 11.6.1998, s. 51. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2002/65/ES (Ú. v. ES L 271, 9.10.2002, s. 16).

- h) „predávajúci alebo dodávateľ“ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá vo vzťahu k právnym predpisom na ochranu záujmov spotrebiteľov, koná na účely súvisiace s výkonom jej obchodovania, podnikania, remesla alebo výkonom jej povolania;
- i) „činnosti trhového dozoru“ znamenajú činnosti príslušného orgánu zodpovedného za odhalovanie porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva, ku ktorým došlo na jeho území;
- j) „sťažnosť spotrebiteľa“ znamená vyhlásenie podložené primeranými dôkazmi, že sa predávajúci alebo dodávateľ dopustil, alebo by sa mohol dopustiť, porušenia právnych predpisov na ochranu záujmov spotrebiteľov;
- k) „kolektívne záujmy spotrebiteľov“ znamenajú záujmy určitého počtu spotrebiteľov, ktorým porušenie spôsobilo, alebo mohlo spôsobiť ujmu.

Článok 4

Príslušné orgány

1. Každý členský štát určí príslušné orgány a jednotný úrad pre spoluprácu zodpovedné za uplatňovanie tohto nariadenia.
2. Každý členský štát môže, ak je to potrebné na účel splnenia svojich povinností vyplývajúcich z tohto nariadenia, určiť iné orgány verejnej správy. Tieto môžu takisto určiť orgány majúce oprávnený záujem na zastavení alebo zákaze porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva v súlade s článkom 8 ods. 3.
3. Každý príslušný orgán, bez toho, aby bol dotknutý odsek 4, disponuje, na účel uplatňovania tohto nariadenia potrebnými právomocami v oblasti vyšetrovania a vynucovania a vykonáva ich v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.
4. Príslušné orgány môžu vykonávať právomoci uvedené v odseku 3 v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi buď:
 - a) priamo na základe vlastnej právomoci alebo pod dohľadom súdnych orgánov; alebo
 - b) požiadaním príslušného súdu o vydanie potrebného rozhodnutia vrátane, podľa potreby, odvolaními ak žiadosť o vydanie potrebného rozhodnutia nie je úspešná.
5. Pokiaľ príslušné orgány vykonávajú svoje právomoci tak, že sa obracajú na súdy v súlade s odsekom 4 písm. b), tieto súdy sú príslušné na vydanie potrebných rozhodnutí.

6. Právomoci uvedené v odseku 3 sú vykonávané len v prípade, keď existuje odôvodnené podozrenie, že došlo k porušeniu právnych predpisov v rámci Spoločenstva a zahŕňajú prinajmenšom právo:

- a) na prístup ku všetkým dôležitým dokumentom v akejkoľvek forme, týkajúcim sa porušenia právnych predpisov v rámci Spoločenstva;
- b) vyžiadať si poskytnutie dôležitých informácií týkajúcich sa porušenia právnych predpisov v rámci Spoločenstva akoukoľvek osobou;
- c) na vykonanie potrebnej prehliadky na mieste;
- d) písomne požiadať, aby príslušný predávajúci alebo dodávateľ zastavil porušovanie právnych predpisov v rámci Spoločenstva;
- e) získať od predávajúceho alebo dodávateľa zodpovedného za porušenie právnych predpisov v rámci Spoločenstva záväzok na zastavenie porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva; a v prípade potreby zverejniť tento záväzok;
- f) požiadať o zastavenie alebo zákaz akéhokoľvek porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva a, v prípade potreby, zverejniť výsledné rozhodnutia;
- g) vyžadovať od odporcu, ktorý spor prehral vykonať platby do štátnej pokladnice alebo akejkoľvek oprávnenej osobe určenej v alebo podľa vnútroštátnych právnych predpisoch v prípade nepodrobeniu sa rozhodnutiu.

7. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány mali k dispozícii adekvátne zdroje potrebné na uplatňovanie tohto nariadenia. Príslušní úradníci dodržiavajú služobné predpisy a podliehajú zodpovedajúcim vnútorným postupom alebo pravidlám správania sa, ktoré zaručujú hlavne ochranu jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov, spravodlivý proces a riadne dodržiavanie ustanovení o dôvernosti a služobnom tajomstve uvedených v článku 13.

8. Každý príslušný orgán oznámi verejnosti, aké práva a povinnosti mu boli udelené na základe tohto nariadenia a určí príslušných úradníkov.

Článok 5

Zoznamy

1. Každý členský štát oznámi Komisii a ostatným členským štátom totožnosť príslušných orgánov, iných orgánov verejnej správy a subjektov majúcich oprávnený záujem na zastavení alebo zákaze porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva a jednotného úradu pre spoluprácu.

2. Komisia zverejňuje a aktualizuje zoznam jednotných úradov pre spoluprácu a príslušných orgánov v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

KAPITOLA II

VZÁJOMNÁ POMOC

Článok 6

Výmena informácií na základe žiadosti

1. Dožiadaný orgán na základe žiadosti dožadujúceho orgánu a v súlade s článkom 4 bezodkladne poskytne všetky dôležité informácie potrebné na určenie, či došlo k porušeniu právnych predpisov v rámci Spoločenstva, alebo či existuje odôvodnené podozrenie, že by k takémuto porušeniu mohlo dôjsť.
2. Dožiadaný orgán, v prípade potreby s pomocou iných orgánov verejnej správy, vykoná zodpovedajúce vyšetrovanie, alebo prijme akékoľvek iné potrebné alebo vhodné opatrenia v súlade s článkom 4 s cieľom zhromaždiť požadované informácie.
3. Na základe žiadosti dožadujúceho orgánu môže dožiadaný orgán povoliť, aby príslušný úradník dožadujúceho orgánu sprevádzal úradníkov dožiadaného orgánu v priebehu ich vyšetrovania.
4. Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto článku sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 19 ods. 2.

Článok 7

Výmena informácií bez žiadosti

1. Ak príslušný orgán zistí porušenie právnych predpisov v rámci Spoločenstva alebo má odôvodnené podozrenie, že by mohlo k takémuto porušeniu dôjsť, oznámi to príslušným orgánom ostatných členských štátov a Komisii, pričom bezodkladne poskytne všetky potrebné informácie.
2. Ak príslušný orgán prijme ďalšie vynučovacie opatrenia alebo prijme žiadosti o vzájomnú pomoc vo vzťahu k porušeniu právnych predpisov v rámci Spoločenstva, oznámi to príslušným orgánom ostatných členských štátov a Komisii.
3. Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto článku sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 19 ods. 2.

Článok 8

Žiadosti o vynučovacie opatrenia

1. Dožiadaný orgán bezodkladne prijme na žiadosť dožadujúceho orgánu všetky potrebné vynučovacie opatrenia na zastavenie alebo zákaz porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva.
2. Na účel splnenia svojich povinností vyplývajúcich z odseku 1 vykonáva dožiadaný orgán právomoci ustanovené podľa článku 4 ods. 6 alebo iné dodatočné právomoci na neho prenesené podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Dožiadaný orgán, v prípade potreby s pomocou iných orgánov verejnej správy, určí vynučovacie opatrenia, ktoré majú byť prijaté na zastavenie alebo zákaz porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva primeraným, vhodným a účinným spôsobom.
3. Dožiadaný orgán môže svoje povinnosti vyplývajúce z odsekov 1 a 2 takisto splniť tak, že poverí orgán určený súlade s článkom 4 ods. 2 druhá veta ako orgán majúci oprávnený záujem na zastavení alebo zákaze porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva, prijatím všetkých potrebných vynučovacích opatrení, ktoré má podľa vnútroštátneho práva k dispozícii, na zastavenie alebo zákaz porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva v mene dožiadaného orgánu. V prípade, že sa tomuto orgánu nepodarí bezodkladne zastaviť alebo zakázať porušovanie právnych predpisov v rámci Spoločenstva, povinnosti dožiadaného orgánu vyplývajúce z odsekov 1 a 2 pretrvávajú.
4. Dožiadaný orgán môže prijať opatrenia ustanovené v odseku 3 iba v prípade, ak po porade s dožadujúcim orgánom ohľadne použitia týchto opatrení obidva orgány, dožiadaný aj dožadujúci, súhlasia s tým, že:
 - použitie opatrení uvedených v odseku 3 pravdepodobne povedie k zastaveniu alebo zákazu porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva prinajmenšom rovnako vhodným a účinným spôsobom, ako v prípade zásahu dožiadaného orgánu,
 - a
 - poverenie orgánu určeného v rámci vnútroštátneho práva nebude mať za následok prístup tohto orgánu k informáciám chráneným podľa článku 13.
5. Ak sa dožadujúci orgán domnieva, že podmienky ustanovené v odseku 4 nie sú splnené, písomne informuje dožiadaný orgán, pričom svoje stanovisko odôvodní. Ak sa dožadujúci orgán a dožiadaný orgán nedohodnú, dožiadaný orgán môže postúpiť záležitosť Komisii, ktorá vydá stanovisko v súlade s postupom uvedeným v článku 19 ods. 2.

6. Dožiadaný orgán sa môže poradiť s dožadujúcim orgánom v priebehu prijímania vynucovacích opatrení uvedených v odsekoch 1 a 2. Dožiadaný orgán bezodkladne informuje dožadujúci orgán, príslušné orgány ostatných členských štátov a Komisiu o prijatých opatreniach a ich účinku na porušovanie právnych predpisov v rámci Spoločenstva vrátane toho, či sa porušovanie zastavilo.

7. Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto článku sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 19 ods. 2.

Článok 9

Koordinácia činností trhového dozoru a vynucovacích činností

1. Príslušné orgány koordinujú svoje činnosti týkajúce sa trhového dozoru a vynucovacie činnosti. Na dosiahnutie tohto cieľa si vymieňajú všetky potrebné informácie.

2. Ak príslušné orgány zistia, že porušenie právnych predpisov v rámci Spoločenstva poškodzuje záujmy spotrebiteľov vo viac ako dvoch členských štátoch, dané príslušné orgány koordinujú svoje postupy pri vynucovaní a žiadosti o vzájomnú pomoc prostredníctvom jednotného úradu pre spoluprácu. Snažia sa najmä vykonávať súčasne prebiehajúce vyšetrovania a vynucovacie opatrenia.

3. Príslušné orgány vopred informujú Komisiu o tejto koordinácii a môžu vyzvať úradníkov a iné sprevádzajúce osoby oprávnené Komisiou, aby sa na nej zúčastnili.

4. Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto článku sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 19 ods. 2.

Článok 10

Databáza

1. Komisia vedie elektronickú databázu, do ktorej ukladá a v ktorej spracováva informácie prijaté podľa článkov 7, 8 a 9. Iba príslušné orgány sprístupnia databázu na účely konzultácií. V súvislosti s ich zodpovednosťou oznámiť informácie, ktoré majú byť do databázy uložené, a s tým spojeným spracovaním osobných údajov, sú príslušné orgány považované za kontrolné orgány v súlade s článkom 2 písm. d) smernice 95/46/ES. V súvislosti s jej zodpovednosťou vyplývajúcou z tohto článku, a s tým spojeným spracovaním osobných údajov, je Komisia považovaná za kontrolný orgán v súlade s článkom 2 písm. d) nariadenia (ES) č. 45/2001.

2. Pokiaľ príslušný orgán zistí, že oznámenie o porušení právnych predpisov v rámci Spoločenstva vykonané týmto príslušným orgánom na základe článku 7, sa dodatočne ukázalo ako nepodložené, stiahne oznámenie a Komisia bezodkladne odstráni príslušné informácie z databázy. V prípadoch, keď dožiadaný orgán oznámi Komisii podľa článku 8 ods. 6, že porušovanie právnych predpisov v rámci Spoločenstva bolo zastavené, uložené údaje týkajúce sa porušenia právnych predpisov v rámci Spoločenstva sa vymažú päť rokov po oznámení.

3. Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto článku sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 19 ods. 2.

KAPITOLA III

PODMIENKY UPRAVUJÚCE VZÁJOMNÚ POMOC

Článok 11

Všeobecné povinnosti

1. Príslušné orgány plnia svoje povinnosti podľa tohto nariadenia, ako keby konali v mene spotrebiteľov ich vlastnej krajiny, buď z vlastnej iniciatívy, alebo na žiadosť iného príslušného orgánu ich vlastnej krajiny.

2. Členské štáty prijímajú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie efektívnej koordinácie pri uplatňovaní tohto nariadenia príslušnými orgánmi, inými orgánmi verejnej správy, orgánmi majúcimi oprávnený záujem na zastavení alebo zákaze porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva nimi určenými a príslušnými súdmi prostredníctvom jednotného úradu pre spoluprácu.

3. Členské štáty podporujú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi a všetkými ostatnými orgánmi majúcimi oprávnený záujem podľa vnútroštátneho práva na zastavení alebo zákaze porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva s cieľom zabezpečiť, aby možné porušenia právnych predpisov v rámci Spoločenstva boli bezodkladne oznámené príslušným orgánom.

Článok 12

Postup pri žiadostiach o vzájomnú pomoc a pri výmene informácií

1. Dožadujúci orgán zabezpečí, aby všetky žiadosti o vzájomnú pomoc obsahovali dostatočné informácie, ktoré by umožnili dožadovanému orgánu vyhovieť žiadosti, vrátane všetkých potrebných dôkazov, ktoré je možné získať iba na území dožadujúceho orgánu.

2. Žiadosti posielajú dožadujúci orgán jednotnému úradu pre spoluprácu dožiadaného orgánu prostredníctvom jednotného úradu pre spoluprácu dožadujúceho orgánu. Žiadosti sú bezodkladne postúpené jednotným orgánom pre spoluprácu dožiadaného orgánu náležite príslušnému orgánu.

3. Žiadosti o pomoc a všetky oznámenia informácií sa podávajú písomne na štandardnom tlačíve a posielajú sa elektronicky prostredníctvom databázy zriadenej článkom 10.

4. Dané príslušné orgány sa pred podaním žiadostí dohodnú, ktoré jazyky sa použijú pri žiadostiach o pomoc a pri oznamovaní informácií. Ak dohoda nemôže byť dosiahnutá, žiadosti sú oznámené v úradnom jazyku alebo úradných jazykoch členského štátu dožadujúceho orgánu a odpovede v úradnom jazyku alebo úradných jazykoch členského štátu dožiadaného orgánu.

5. Informácie poskytované na základe žiadosti sa oznámia priamo dožadujúceho orgánu a zároveň jednotným úradom pre spoluprácu dožadujúceho a dožiadaného orgánu.

6. Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto článku sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 19 ods. 2.

Článok 13

Použitie informácií, ochrana osobných údajov a služobné a obchodné tajomstvo

1. Oznámené informácie sa môžu použiť len za účelom zabezpečiť dodržiavanie právnych predpisov na ochranu záujmov spotrebiteľov.

2. Príslušné orgány môžu použiť ako dôkaz akékoľvek informácie, dokumenty, nálezy, vyhlásenia, overené kópie alebo informácie oznámené spravodajskými službami na rovnakom základe, ako podobné dokumenty získané v ich vlastnej krajine.

3. Informácie oznámené v akejkoľvek forme osobám pracujúcim pre príslušné orgány, súdy, iné orgány verejnej správy a Komisiu, vrátane informácií oznámených Komisii a uložených v databáze uvedenej v článku 10, odhalenie ktorých by narušilo:

— ochranu súkromia a integrity jednotlivca, najmä v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva týkajúcimi sa ochrany osobných údajov,

— obchodné záujmy fyzických alebo právnických osôb vrátane duševného vlastníctva,

— súdne konania a právne poradenstvo,

alebo

— účel kontrol alebo vyšetrovaní,

sú dôverné a podliehajú povinnosti služobného tajomstva, s výnimkou, ak ich odhalenie je potrebné na zastavenie alebo zákaz porušovania právnych predpisov v rámci Spoločenstva a orgán, ktorý poskytuje tieto informácie, s ich odhalením súhlasí.

4. Členské štáty na účel uplatňovania tohto nariadenia prijímajú právne predpisy potrebné na obmedzenie práv a povinností podľa článkov 10, 11 a 12 smernice 95/46/ES, ako je to potrebné na ochranu záujmov uvedených v článku 13 ods. 1 písm. d) a f) tejto smernice. Komisia môže obmedziť práva a povinnosti podľa článku 4 ods. 1, článkov 11, 12 ods. 1, článkov 13 až 17 a článku 37 ods. 1 nariadenia (ES) č. 45/2001, pokiaľ takéto obmedzenie vytvára potrebné opatrenie na ochranu záujmov uvedených v článku 20 ods. 1 písm. a) a e) tohto nariadenia.

5. Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto článku sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 19 ods. 2.

Článok 14

Výmena informácií s tretími krajinami

1. Ak príslušný orgán získa informácie od orgánu tretej krajiny, oznámi tieto informácie príslušným orgánom ostatných členských štátov do tej miery, do akej takéto konanie povoľujú dvojstranné dohody o pomoci s treťou krajinou a v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva o ochrane jednotlivcov v súvislosti so spracovaním osobných údajov.

2. Informácie oznámené podľa tohto nariadenia môžu byť tiež oznámené príslušným orgánom orgánu tretej krajiny podľa dvojstrannej dohody o pomoci s treťou krajinou za predpokladu, že získal súhlas príslušného orgánu, ktorý pôvodne poskytol informácie, ktoré obdržal a v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva o ochrane jednotlivcov v súvislosti so spracovaním osobných údajov.

Článok 15

Podmienky

1. Členské štáty sa vzdajú nárokov na náhradu nákladov vynaložených pri uplatňovaní tohto nariadenia. Členský štát dožadujúceho orgánu však zostáva zodpovedný členskému štátu dožiadaného orgánu za všetky náklady a všetky straty spôsobené v dôsledku opatrení, ktoré súd vyhlásil za neodôvodnené vzhľadom na podstatu porušenia právnych predpisov v rámci Spoločenstva.

2. Dožiadaný orgán môže odmietnuť vyhovieť žiadosti o vynuovenie opatrenia podľa článku 8 po porade s dožadujúcim orgánom, ak:

a) sa už začali súdne konania alebo už bol prijatý konečný rozsudok vzhľadom na tie isté porušenia právnych predpisov v rámci Spoločenstva a voči tým istým predávajúcim alebo dodávateľom súdnymi orgánmi v členskom štáte dožiadaného orgánu alebo dožadujúceho orgánu;

- b) podľa jeho názoru vychádzajúceho z náležitého vyšetrovania vykonaného dožiadaným orgánom, nedošlo k žiadnemu porušeniu právnych predpisov v rámci Spoločenstva;

alebo

- c) podľa jeho názoru dožadujúci orgán neposkytol dostatočné informácie v súlade s článkom 12 ods.1, okrem prípadu, ak dožiadaný orgán už odmietol vyhovieť žiadosti podľa odseku 3 písm. c) v súvislosti s tým istým porušením právnych predpisov v rámci Spoločenstva.

3. Dožiadaný orgán môže odmietnuť vyhovieť žiadosti o informácie podľa článku 6, ak:

- a) podľa jeho názoru a po porade s dožadujúcim orgánom, informácia požadovaná dožadujúcim orgánom nie je potrebná k určeniu, či došlo k porušeniu právnych predpisov v rámci Spoločenstva, alebo či existuje odôvodnené podozrenie, že by k nemu mohlo dôjsť;
- b) dožadujúci orgán nesúhlasí, aby informácie podliehali ustanoveniam o dôvernosti a služobnom tajomstve vymedzeným v článku 13 ods. 3;

alebo

- c) sa už začali trestné stíhania alebo súdne konania, alebo už bol prijatý konečný rozsudok vzhľadom na tie isté porušenia právnych predpisov v rámci Spoločenstva a voči tým istým predávajúcim a dodávateľom súdnymi orgánmi v členskom štáte dožiadaného alebo dožadujúceho orgánu.

4. Dožiadaný orgán sa môže rozhodnúť nedodržať záväzky uvedené v článku 7, ak už začali trestné stíhania alebo súdne konania, alebo už bol prijatý konečný rozsudok vzhľadom na tie isté porušenia právnych predpisov v rámci Spoločenstva a voči tým istým predávajúcim a dodávateľom súdnymi orgánmi členského štátu dožiadaného alebo dožadujúceho orgánu.

5. Dožiadaný orgán oboznámi dožadujúci orgán a Komisiu s dôvodmi odmietnutia žiadosti o pomoc. Dožadujúci orgán môže postúpiť vec Komisii, ktorá vydá stanovisko v súlade s postupom uvedeným v článku 19 ods. 2.

6. Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto článku sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 19 ods. 2.

KAPITOLA IV

ČINNOSTI SPOLOČENSTVA

Článok 16

Koordinácia pri vynuovení

1. Členské štáty, v rozsahu potrebnom na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia, sa informujú navzájom, ako aj Komisiu, o svojich činnostiach týkajúcich sa záujmu Spoločenstva v oblastiach ako sú:

- a) vzdelávanie ich úradníkov zodpovedných za vynuovenie v oblasti ochrany spotrebiteľa vrátane jazykového vzdelávania a organizovania vzdelávacích seminárov;
- b) zhromažďovanie a klasifikácia sťažností spotrebiteľov;
- c) vytvorenie sietí príslušných úradníkov podľa špecifického odvetvia;
- d) rozvoj informačných a komunikačných nástrojov;
- e) vypracovanie noriem, metodológií a usmernení pre úradníkov zodpovedných za vynuovenie v oblasti ochrany spotrebiteľov;
- f) výmena ich úradníkov.

Členské štáty môžu v spolupráci s Komisiou vykonávať spoločné činnosti v oblastiach uvedených v písmenách a) až f). Členské štáty v spolupráci s Komisiou vytvoria spoločný rámec pre klasifikáciu sťažností spotrebiteľov.

2. Príslušné orgány, si môžu vymieňať príslušných úradníkov s cieľom zlepšiť spoluprácu. Príslušné orgány prijímajú potrebné opatrenia, ktoré umožnia príslušným úradníkom zúčastňujúcim sa výmeny zohrávať efektívnu úlohu v činnostiach príslušného orgánu. Na tento účel sú takíto úradníci oprávnení vykonávať povinnosti im zverené prijímajúcim príslušným orgánom v súlade s právnymi predpismi jeho členského štátu.

3. Počas výmeny sa k občianskoprávnej a trestnej zodpovednosti príslušného úradníka pristupuje rovnako ako k zodpovednosti úradníkov prijímajúceho príslušného orgánu. Príslušní úradníci zúčastňujúci sa výmeny dodržiavajú služobné predpisy a podliehajú príslušným vnútorným pravidlám správania sa prijímajúceho príslušného orgánu, ktoré zaručujú hlavne ochranu jednotlivcov v súvislosti so spracovaním osobných údajov, spravodlivý proces a riadne dodržiavanie ustanovení uvedených v článku 13 o dôvernosti a služobnom tajomstve.

4. Opatrenia Spoločenstva potrebné na vykonávanie tohto článku vrátane opatrení na vykonávanie spoločných činností sú prijímané v súlade s postupom uvedeným v článku 19 ods. 2.

Článok 17

Správna spolupráca

1. Členské štáty v rozsahu potrebnom na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia sa informujú navzájom, ako aj Komisiu, o svojich činnostiach týkajúcich sa záujmu Spoločenstva v oblastiach ako sú:

- a) spotrebiteľské informácie a poradenstvo;
- b) podpora činností zástupcov spotrebiteľov;
- c) podpora činností orgánov zodpovedných za mimosúdne urovnávanie spotrebiteľských sporov;
- d) podpora prístupu spotrebiteľov ku spravodlivosti;
- e) zber štatistických údajov, výsledkov výskumu alebo iných informácií týkajúcich sa spotrebiteľského správania, postojov a dôsledkov.

Členské štáty môžu v spolupráci s Komisiou vykonávať spoločné činnosti v oblastiach uvedených v písmenách a) až e). Členské štáty v spolupráci s Komisiou vytvoria spoločný rámec pre činnosti uvedené v písmene e).

2. Opatrenia Spoločenstva potrebné na vykonávanie tohto článku vrátane opatrení na vykonávanie spoločných činností sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 19 ods. 2.

Článok 18

Medzinárodné dohody

Spoločenstvo spolupracuje s tretími krajinami a príslušnými medzinárodnými organizáciami v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, s cieľom posilniť ochranu ekonomických záujmov spotrebiteľov. Podmienky spolupráce vrátane vytvorenia podmienok pre vzájomnú pomoc môžu byť predmetom dohôd medzi Spoločenstvom a príslušnými tretími krajinami.

KAPITOLA V

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 19

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor.
2. Ak je uvedený odkaz na tento odsek, platia články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

Lehota stanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES sa stanovuje na tri mesiace.

3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 20

Úlohy výboru

1. Výbor môže preskúmať všetky záležitosti týkajúce sa uplatňovania tohto nariadenia, ktoré prednesie jeho predseda z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť zástupcu členského štátu.
2. Výbor najmä preskúma a zhodnotí, fungovanie opatrení spolupráce ustanovených v tomto nariadení.

Článok 21

Správy

1. Členské štáty oznamujú Komisii znenia všetkých ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú, alebo znenia dohôd, ktoré uzatvárajú v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, okrem tých, ktoré sa týkajú individuálnych prípadov.

2. Každé dva roky odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia predkladajú členské štáty Komisii správu o uplatňovaní tohto nariadenia. Komisia tieto správy prístupní verejnosti.

3. Správy sa zaoberajú:

- a) všetkými novými informáciami o organizácii, právomociach, zdrojoch alebo zodpovednostiach príslušných orgánov;
- b) všetkými informáciami týkajúcimi sa trendov, spôsobov alebo metód dopúšťania sa porušení právnych predpisov v rámci Spoločenstva, hlavne tými, ktoré odhalili nedostatky alebo medzery v tomto nariadení alebo v právnych predpisoch na ochranu záujmov spotrebiteľov;

- c) všetkými informáciami o technikách vynucovania, ktorých účinnosť sa preukázala;
- d) súhrnnými štatistickými údajmi, ktoré sa týkajú činností príslušných orgánov, ako sú činnosti podľa tohto nariadenia, prijaté sťažnosti, činnosti týkajúce sa vynucovania a rozsudky;
- e) zhrnutím dôležitých vnútroštátnych rozsudkov, ktoré vykladajú právne predpisy o ochrane záujmov spotrebiteľov;
- f) všetkými inými informáciami, ktoré sú dôležité pre uplatňovanie tohto nariadenia.

4. Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tohto nariadenia na základe správ členských štátov.

Článok 22

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 29. decembra 2005.

Ustanovenia o vzájomnej pomoci vymedzené v kapitolách II a III sa uplatňujú od 29. decembra 2006.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 27. októbra 2004

Za Európsky parlament
predseda
J. P. BORRELL FONTELLES

Za Radu
predseda
A. NICOLAÏ

PRÍLOHA

Smernice a nariadenia, na ktoré sa vzťahuje článok 3 písm. a) (1)

1. Smernica Rady 84/450/EHS z 10. septembra 1984 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa klamlivej reklamy (Ú. v. ES L 250, 19.9.1984, s. 17). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 97/55/ES (Ú. v. ES L 290, 23.10.1997, s. 18).
2. Smernica Rady 85/577/EHS z 20. decembra 1985 na ochranu spotrebiteľa pri zmluvách uzatváraných mimo prevádzkových priestorov (Ú. v. ES L 372, 31.12.1985, s. 31).
3. Smernica Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru (Ú. v. ES L 42, 12.2.1987, s. 48). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/7/ES (Ú. v. ES L 101, 1.4.1998, s. 17).
4. Smernica Rady 89/552/EHS z 3. októbra 1989 o koordinácii určitých ustanovení zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení v členských štátoch týkajúcich sa vykonávania činností televízneho vysielania: články 10 až 21 (Ú. v. ES L 298, 17.10.1989, s. 23). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 97/36/ES (Ú. v. ES L 202, 30.7.1997, s. 60).
5. Smernica Rady 90/314/EHS z 13. júna 1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb (Ú. v. ES L 158, 23.6.1990, s. 59).
6. Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 21.4.1993, s. 29). Smernica zmenená a doplnená rozhodnutím Komisie 2002/995/ES (Ú. v. ES L 353, 30.12.2002, s. 1).
7. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/47/ES z 26. októbra 1994 týkajúca sa ochrany kupujúcich v súvislosti s niektorými prvkami zmlúv o kúpe práva na časovo vymedzené užívanie nehnuteľností (Ú. v. ES L 280, 29.10.1994, s. 83).
8. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES z 20. mája 1997 o ochrane spotrebiteľa vzhľadom na zmluvy na diaľku (Ú. v. ES L 144, 4.6.1997, s. 19). Smernica zmenená a doplnená smernicou 2002/65/ES (Ú. v. ES L 271, 9.10.2002, s. 16).
9. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/55/ES zo 6. októbra 1997, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 84/450/EHS týkajúca sa klamlivej reklamy z dôvodu zahrnutia porovnávacej reklamy.
10. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES zo 16. februára 1998 o ochrane spotrebiteľa pri označovaní cien výrobkov ponúkaných spotrebiteľovi (Ú. v. ES L 80, 18.3.1998, s. 27).
11. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES z 25. mája 1999 o určitých aspektoch predaja spotrebného tovaru a záruk na spotrebný tovar (Ú. v. ES L 171, 7.7.1999, s. 12).
12. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode („smernica o elektronickom obchode“) (Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1).
13. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES zo 6. novembra 2001, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánných liekoch: články 86 až 100 (Ú. v. ES L 311, 28.11.2001, s. 67). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2004/27/ES (Ú. v. EÚ L 136, 30.4.2004, s. 34).
14. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/65/ES z 23. septembra 2002 o poskytovaní finančných služieb spotrebiteľom na diaľku.
15. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pre náhradu a pomoc cestujúcim leteckej dopravy v prípade odmietnutia nástupu do lietadla a zrušenia alebo dlhého meškania letov (Ú. v. EÚ L 46, 17.2.2004, s. 1).

(1) Smernice č. 1, 6, 8 a 13 obsahujú osobitné ustanovenia.